

Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова
(повна назва вищого навчального закладу)
Кафедра філософії та основ загальногуманітарного знання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор

“_____” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Релігійно-суспільні рухи в Західній Європі Нового часу.
(спецкурс)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напряму підготовки 6.020101 – „Культурологія”

(шифр і назва напряму підготовки)

для спеціальності 6.020101 – „Культурологія”

спеціалізації _____

(назва спеціалізації)

інституту, факультету філософський

(назва інституту, факультету)

Кредитно-модульна система
організації навчального процесу

2015 – 2016

с/к „Релігійно-суспільні рухи в Західній Європі Нового часу”. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки **6.020101** - „Культурологія”, спеціальністю „Культурологія”. „___” _____, 2016.- 12 с.

Розробник: Бевзюк Н.П. кандидат історичних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (циклової, предметної комісії) _____

Філософії та основ загальногуманітарного знання

Протокол № ___ від. “___” _____ 2016 р.

Завідувач кафедрою (циклової, предметної комісії)_філософії та основ загальногуманітарного знання

_____ (Секундант С.Г.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“___” _____ 2016 р

Схвалено методичною комісією за напрямом підготовки (спеціальністю) _____

(шифр, назва)

Протокол № ___ від. “___” _____ 2016 ___ р.

“___” _____ 20__ р. Голова _____ (Сумченко І.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

©Бевзюк Н.П., 2016
©ОНУ імені І.І. Мечникова , 2016

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 1,5	Галузь знань 0201- „Культурологія” (шифр і назва) /0203 – гуманітарні науки	Вибіркова	
	Напрямок підготовки 6.020101 – „Культурологія” (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 6.020101 – „Культурологія”	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 54		7-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента – 1,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	28 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		26 год.	38 год.
		ІНДЗ: год.	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1,07

для заочної форми навчання – 0,42

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Викладання спецкурсу „Релігійно-суспільні рухи в Західній Європі Нового часу” сприяє розширенню світогляду студентів, орієнтує на формування професійних і особистих рис, дозволяє скласти об’єктивну точку зору на становище віруючої особистості в сучасному світі.

Завдання

- навчити студентів орієнтуватись у різних релігійних конфесіях,
- за допомогою наукового апарату вміти аналізувати конкретні релігійні явища,
- оцінювати значення тих чи інших релігій в історії людства та їх роль на сучасному етапі
- спонукати студентів на розробку проблем протестантської філософії, яка дуже розвинута в західній філософській традиції, але майже не вивчається в нашій країні.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- основні положення з філософії, психології, соціології релігії,
- функції і роль релігії в суспільстві,
- причини виникнення та існування релігій, їх віровчення, культ і релігійні організації,
- особливості християнських конфесій,
- сучасний етап розвитку релігій у світі,
- особливості розвитку та основні концепції протестантської філософії
- сучасний рівень розвитку протестантських філософських концепцій та їх преставників.

вміти:

- орієнтуватись у різних релігійних конфесіях,
- виділяти основні цінності релігій,
- сприяти розвитку діалогу між різними релігійними організаціями та філософськими школами,
- формувати власну позицію щодо питання взаємодії релігії і суспільства, релігії в духовному житті людини

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Реформація та її особливості.

Тема 1. Реформація і сучасність.

Особливості Реформаційних течій. Основні концепції Реформації: біблейська філологія, критика тексту, теологія, історія

церкви, релігійна свобода та інш. Сучасна протестантська філософія і теологія як продовження реформаційних традицій. Основні напрямки протестантської філософії – екзистенціальне, ірраціоналістичне мислення; християнізація новоєвропейського раціоналізму. Деякі представники сучасної протестантської філософії і теології: К.Барт, Е.Бруннер, П.Рікьор, Е. Трьольч, П.Тілліх, Д. Бонхоффер та інш. Актуальність дослідження наукових праць філософів і теологів сучасності.

Тема 2-3 . Витоки, умови і причини Реформації.

Визначення Реформації. Криза католицької церкви і виникнення антиклерикалізму. Завершення національної індивідуалізації германських, скандинавських і англосаксонських націй. Географічні відкриття. Розвиток книгодрукування. Соціальні, економічні, політичні і інтелектуальні зміни в життя європейського суспільства.

Тема 4. Схоластика і Реформація. Гуманізм і Реформація.

Розвиток схоластики у XIII – XVI ст. Еразм Ротердамський, його погляди і вплив на європейське суспільство. Гуманізм епохи Відродження, його регіональні особливості: французький юридичний гуманізм, англійський гуманізм, швейцарський гуманізм.

Тема 5. Початок Реформації.

Формування народних релігійних рухів в Європі. Вальденси, особливості руху. Англійський проповідник Джон Вікліф. Рух Ллолардів в Англії. Анабаптисти, їх особливості. Ян Гус і подвиг його життя. Джироламо Савонарола, його погляди на світ і церкву.

Тема 6. Мартін Лютер. Основні риси теології Лютера.

Життя і творчий шлях М. Лютера. Вчення про оправдання. Проблеми віри і розуму. Відношення М. Лютера до містики. Вчення про благодать. Відношення до таїнств. Вчення про церкву. Концепція теодіцеї Лютера. Вчення про гріх і спокуту.

Тема 7. Соціальна проблематика Лютера.

Концепція свободи волі. Лютер і селянська війна. Вчення про призначення. Національні погляди Лютера. Трудова етика Лютера. Значення М. Лютера у розвитку протестантизму, протестантської філософії і релігіно-суспільних рухів в Європі.

Змістовий модуль 2. Реформація і європейський світ.

Тема 8. Швейцарська Реформація.

Особливості розвитку Швейцарської конфедерації. Ульріх Цвінглі, його релігійні і соціальні погляди. Жан Кальвін: основні теологічні, соціальні і політичні погляди. Послідовники Кальвіна. Реформатська церква сьогодні.

Тема 9. Біблія і Реформація. Доктрина таїнств.

Особливості Textus vulgatus. Переклад текстів Святого Письма на національні мови. Важливість принципу sola Scriptura. Тлумачення Біблії реформатськими проповідниками: Лютер і Біблія, Кальвін і Біблія. Значення таїнств в розумінні реформаторів.

Тема 10-11. Теологія Реформації

Філіп Меланхтон, особливості його релігійних поглядів і принципів. Лютеранська ортодоксія, її представники: О. Петрі, Й.Бренц, М.Флацій, Й.Агрікола на інш. „Формула згоди”. Реформатська теологія, її особливості і розвиток.

Тема 12. Європейське протестантське суспільство.

Лютеранство, його особливості. Кальвінізм: віровчення і організація. Англійська церква, особливості національно-церковного і державно-церковного розвитку. Пресвітеріанська церква. Конгреціоналісти. Анабаптисти. Вплив релігійної свідомості на суспільне і політичне життя країн Європи.

Тема 13-14. Контрреформація.

Основні напрямки діяльності католицької церкви. Активізація діяльності католицьких орденів. Інквізиція. Всленський собор у Триденті. Вплив контрреформації на політичні обставини в Європі. Реформі, направлені на зміцнення позицій католицької церкви. Розвиток схоластичної теології. Формування католицьких сепаратистських течій – янсенізм, галіканізм та інш. Духовна католицька еліта.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Реформація та її особливості.												
Тема 1. Реформація і сучасність.	2						2					
Тема 2-3. Витоки, умови і причини Реформації.	4						2					
Тема 4. Схоластика і Реформація. Гуманізм і Реформація.	2						2					
Тема 5. Початок Реформації.	2						1					
Тема 6. Мартін Лютер. Основні риси теології Лютера.	2						2					
Тема 7. Соціальна проблематика Лютера.	2						1					
Разом за змістовим модулем 1	14					13	10					19
Змістовий модуль 2. Реформація і європейський світ.												
Тема 8. Швейцарська Реформація.	2						1					
Тема 9. Біблія і	2						1					

Реформація. Доктрина тайнств.												
Тема 10-11. Теологія Реформації.	4					2						
Тема 12. Європейське протестантське суспільство.	2					1						
Тема 13-14. Контрреформація.	4					1						
Разом за змістовим модулем 2	14					6						
Усього годин	28					16						
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені навчальним планом.	
2		
...		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	НЕ передбачені навчальним планом	
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені навчальним планом.	
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичний, географічний і науковий світогляд західноєвропейського суспільства передреформаційного періоду.	1
2	Особливості кризи римсько-католицької церкви	1
3	Соціальний контекст Реформації.	1
4	Формування англо-саксонських націй та мов.	1
5	Вплив схоластики на формування нової свідомості.	1
6	Регіональні особливості гуманізму та їх вплив на формування нової свідомості.	1
7	Е.Роттердамський, його погляди і вплив на європейське суспільство.	1
8	Дж.Вікліф та його вплив на формування реформаційних ідей в Англії.	1
9	Ян Гус, його життя і погляди	1
10	Мартін Лютер, життя і творчий шлях.	1
11	Концепція теодицеї М.Лютера	1
12	Вчення про призначення М.Лютера.	1
13	Трудова етика М.Лютера.	1
14	Значення М.Лютера в історії протестантизму і германського народу.	1
15	У.Цвінглі та його релігійні та соціальні погляди.	1
16	Ж. Кальвін, життя та діяльність.	1
17	Вплив Ж.Кальвіна і кальвінізму на політичні вчення і рухи XVI ст.	1
18	Ф.Меланхтон, його релігійні погляди.	1
19	Лютеранство, його особливості.	1
20	Реформатська церква, її роль в історії протестантизму та європейському суспільстві.	1
21	Англіканська церква. Особливості національно-церковного і державно-церковного розвитку.	1
22	Контрреформація, її особливості. Загальна характеристика.	1
23	Вплив контрреформації на політичні обставини в Європі.	1
24	Основні концепції Реформації: біблейська філологія, історія церкви та релігійна свобода.	1
25	Реформація і європейський світ.	2
	Разом	26

9. Індивідуальне навчально - дослідне завдання

10. Методи навчання

11. Методи контролю

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота														Су ма
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	100
5	5	5	5	10	10	10	10	10	5	5	10	5	5	

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумкови й тест (екзамен)	Су ма
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	100	

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

Приклад за виконання курсової роботи (проекту)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Су ма
до _____	до _____	до _____	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	Ф	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	--

13. Методичне забезпечення

1. Бевзюк Н.П. Реформация и европейский мир. Методические рекомендации. – Одесса, „Одесский национальный университет”, 2012.

14. Рекомендована література Базова

1. Академічне релігієзнавство: Підручник. За ред. Проф. А.І. Колодного. – К. 2000.
2. Кальвин Ж. Наставление в христианской вере. Т. 1-2. М. : Из-во Российского Государственного Гуманитарного университета, Т.1,- 1997, Т.2, – 1998.
3. Лубський В.І., Лубська М.В. Історія релігій. Підручник.- К., „Центр учбової літератури”, 2009.
4. Лютер М. Избранные произведения. – СПб., 1993.
5. Равуненкова Н. Протестантизм. – М.,2007.

Допоміжна

1. Бакстер Р. Реформированный пастор. М., 2010
2. Вебер М. Протестантская этика и дух капитализма / Избр. Произведения . – М., 1990
3. Жудинова Е.В. Религии мира. Протестантизм. – М., 2006.
4. Кальвин Ж. Толкование на послание апостола Павла к Ефесеям и Филиппийцам. – Минск, 2008
5. Кальвин Ж. Толкование на Послания апостола Павла к Коринфянам. – Минск, 2008
6. Кальвин Ж. Толкование на Послания апостола Павла к Римлянам и Галатам. – Минск, 2007
7. Кальвин Ж. Толкования на Евангелие от Иоанна. – Минск, 2007
8. Кристен О. Реформы Лютера, Кальвина и протестантизм. М., 2005
9. Лютер М. Время молчания прошло. Харьков, 1992
10. Лютер М. 95 тезисов. – СПб, 2002.
11. Маграт А. Богословская мысль Реформации. – Одесса, 1994.
12. Мережковский Д.С. Реформаторы. – Брюссель, 1990.

13. Нічик В.М., Литвинов В.Д., Стратій Л.М. Гуманістичні і реформаторські ідеї на Україні. – К., 1999.
14. Очерки истории западного протестантизма. – М., 1995
15. Смирнов М.Ю. Реформация и протестантизм: Словарь. – СПб., 2005
16. Филиппсон М. Религиозная контрреформация в XVI в. Тридентский собор. М., 2011
17. Шафф Ф. История церкви в 8-ми тт. Т.8. Современное христианство. Реформация в Швейцарии. СПб., 2012
18. Шафф Ф. История церкви. В 8-ми тт. Т.7. Современное христианство. Реформация в Германии. СПб., 2009

15. Інформаційні ресурси

1. ru.wikipedia.org>Протестантизм
2. religion.in.ua>main/history/2674-protestantizm
3. calvin.reformed.org.ua